

TO SIĘ WSZYSTKO ŁĄCZY

HISTORIA - PRZYRODA - KULTURA

Jesteśmy grupą młodych ludzi, poszukujących przygód i chcących się rozwijać.

Zrealizowaliśmy projekt w ramach
PROGRAMU RÓWNAĆ SZANSE 2022

Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności administrowanego
przez Fundację CIVIS POLONUS,
który nazwaliśmy „*To się wszystko łączy!*”.

W folderze znajdują się opisy wybranych działań oraz część bogatej dokumentacji zdjęciowej naszych przygód podczas realizacji projektu.

Poprzez nasze działania chcemy pokazać wzajemne oddziaływania między przyrodą, historią i kulturą w naszej małej ojczyźnie.

Organizowaliśmy wydarzenia dla lokalnej społeczności, odwiedzaliśmy ważne miejsca w naszej okolicy i prowadziliśmy liczne badania, z których wynika,
że faktycznie to **wszystko się ze sobą łączy...**

Zdjęcie „To się wszystko łączy” grupa projektowa

Ślady historii w Wielkiej Puszczy

We wrześniu udaliśmy się na wyprawę po Wielkiej Puszczy.
Pogoda była piękna, drzewa zmieniały barwy z zielonej
na pomarańczową, czerwoną lub żółtą.
Można było zaobserwować też dużą ilość grzybów.
Strumyk rzeczki, która przepływała przez las,
był czysty, tak, że widoczne było dno.

Przybyliśmy w to piękne miejsce,
aby oddać cześć żołnierzom z **Oddziału AK Garbnik**,
których mogiła znajduje się w tym miejscu.
Patrolowali oni tutejsze lasy i organizowali zasadzki na wrogów.

Zdjęcie - Oddział Garbnik - działał w naszej okolicy.

Ślady historii w Wielkiej Puszczy

Zdjęcie - Wielka Puszcza skrywa wiele tajemnic...

Spacer po urokliwych Kętach

W październiku odbyliśmy spacer po Kętach z przewodnikiem, **Tadeuszem Dryją**, przewodniczącym Towarzystwa Miłośników Kęt i autorem książki traktującej o historii Żydów w naszym mieście.

Poznaliśmy dzięki temu spotkaniu wiele ciekawostek i drobiazgów, które na co dzień przegapiamy.

Dowiedzieliśmy się, że w kawiarni Warsztat Smaków możemy obejrzeć najstarszą belkę w Kętach, a także zaznajomiliśmy się z historiami napisu na jednym z balkonów na ulicy Kościuszki oraz pomniku św. Jana Kantego, który niejednokrotnie zmieniał swoje umiejscowienie. Zostały nam przedstawione losy różnych bohaterów na przestrzeni wieków, na przykład pana Edwarda Zajączka, miejscowego przedsiębiorcy oraz burmistrza miasta.

Dowiedzieliśmy się także, jak pożar Kęt wpłynął na życie jego mieszkańców i obecny wygląd miasta.

Spacer po uroklivych Kętach

Oświęcimskie muzea

W październiku spędziliśmy weekend w Oświęcimiu,
gdzie odwiedziliśmy

Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej.

Tam zapoznaliśmy się z historiami oświęcimian,
ukazującymi ich życie na przestrzeni wieków,
a także wsparcie okazywane przez nich dla więźniów
obozu koncentracyjnego Auschwitz.

Następnie zwiedziliśmy **Oszpicin Muzeum Żydowskie**
oraz jedyną zachowaną Synagogę w tym mieście,
aby dogłębniej przestudiować kulturę Żydów
i ich wpływ na rozwój Oświęcimia.

Kolejnym miejscem, do którego się udaliśmy,
było **Muzeum Zamek w Oświęcimiu,**

które pozwoliło nam podsumować naszą dotychczasową wiedzę,
ukazując historię miasta od jego powstania i takie wydarzenia
jak bitwa pod Rajskim, a także kulturowe aspekty życia mieszkańców.

Zdjęcie - Mapa szlaków handlowych, a w środku... Kęty!

Oświęcimskie muzea

Z miłości do jedzenia

W listopadzie uczestniczyliśmy w warsztatach kulinarnych, poprowadzonych przez **Koło Gospodyń Wiejskich z Bulowic**.

Z racji, iż dużą część naszego projektu poświęciliśmy na poznanie postaci **Henryka Dołkowskiego**, nazywanego „**Ziemniaczanym królem**”, przygotowaliśmy potrawy z ziemniaków.

Razem za Paniami z KGW zrobiliśmy placki oraz kotleciki ziemniaczane, a także kluski śląskie i szare. Chociaż momentami może nie wszystko szło po naszej myśli, to, z niezastąpioną pomocą Pań Gospodyń, ostatecznie osiągnęliśmy cel i zgodnie stwierdziliśmy, że wyszły nam pyszne potrawy.

Gotowanie dało nam wiele radości, a przy okazji zacieśniliśmy relacje międzypokoleniowe i nieco poznaliśmy kulinarną tradycję naszej okolicy.

Wspólne gotowanie było dla nas świetną okazją do zdobycia nowych umiejętności.

Ze spotkania z Gospodyniami wyszliśmy z nowymi przepisami, doświadczeniami i wiedzą!

Zdjęcie - Czas na kolejną potrawę!

Zdjęcie - Kotleciki stają się złociste i chrupiące.

Historia w terenie

W grudniu przeszliśmy fragment szlaku uciekinierów
z **obozu Auschwitz-Birkenau w lesie na Podlesiu.**

Podczas tej wspaniałej lekcji historii mogliśmy
także podziwiać piękną zimową przyrodę.

Drzewa pozbawione były liści,
jedynie drzewa iglaste były o tej porze roku zielone.

Cała ziemia pokryta była śniegiem,
widoczny był piękny krajobraz gór Beskidów..
Nie obyło się bez bitwy na śnieżki i chodzeniu
po niekoniecznie zamarzniętej Leśniówce.

Zdjęcie - Śnieg pozwolił nam na połączenie nauki z zabawą.

Zdjęcie - Zawsze jest dobra pora na taplanie się w wodzie!

Degustacja ziemniaczanych potraw

Zdjęcie - Częstowaliśmy mieszkańców kotletami ziemniaczanymi

W Święto Trzech Króli w naszym mieście odbyło się wspólne kolędowanie, gdzie lokalna społeczność mogła skosztować naszych potraw, których przygotowania nauczyliśmy się od Pań z KGW. Podawaliśmy tam kotlecki ziemniaczane z cebulką oraz sosami, a do tego częstowaliśmy także kefirem.
Odbiór naszych dań był bardzo pozytywny.

Zdjęcie - Rozdawaliśmy ulotki, aby rozpromować nasz turniej

Ziemniaczana rozgrywka

W lutym zorganizowaliśmy dla lokalnej społeczności

Turniej Gry w „Gorącego Ziemniaka”.

Tematyką rozgrywek nawiązaliśmy do postaci,
której sylwetkę zgłębialiśmy w czasie trwania
naszego projektu,

czyli do **Henryka Dołkowskiego**.

Przygotowując się do turnieju, zdobyliśmy wiedzę
i doświadczenie na temat organizacji
tego rodzaju wydarzeń.

To popołudnie na długo zostanie
w naszej pamięci!

Zdjęcie - Na udział w rozgrywce zdecydowało się wielu chętnych.

Zdjęcie - Zabawa trwa w najlepsze!

“Było i ni ma, Amba Fatima”

W ramach działań projektowych postanowiliśmy
stworzyć wystawę fotograficzną.
Chcieliśmy pokazać, jak miejsca w naszej okolicy
zmieniły się na przestrzeni lat.

W tym celu poszukiwaliśmy starych zdjęć i pocztówek z Kęt.
Gdy zebraliśmy materiały, odtworzyliśmy stare fotografie,
robiąc zdjęcia w tych samych miejscach,
łapiąc ten sam kadr.

Dzięki temu udało nam się stworzyć interesującą wystawę,
pokazującą przemiany, jakie zaszły w naszym mieście.

Podczas przygotowywania wystawy zaskoczyło nas to,
jak dobrze znane nam miejsca nie tylko zmieniły wygląd,
ale niejednokrotnie zmieniły także swoją funkcję.
Zobaczyliśmy, jak zmiany w funkcjonowaniu miasta i mieszkańców
wpływały na jego obecny wygląd.

Dobrym tego przykładem jest kęcki rynek -
przez dziesięciolecia pełnił on funkcję handlową,
był placem targowym.

Gdy handel stracił na znaczeniu,
rynek przyjął funkcję reprezentacyjną (choćby
przez obecny tam grób Nieznanego Żołnierza)
oraz rekreacyjną.

Przygotowanie tej wystawy
było dla nas wyjątkową i ciekawą lekcją historii
naszego regionu.

Zdjęcie - Wystawa skłoniła nas do powspominania dawnych Kęt.

Zdjęcie - Wystawę można było zobaczyć w galerii na piętrze w keckim DK.

Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau

W kwietniu udaliśmy się na sześciogodzinne zwiedzanie **Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau** w Oświęcimiu. Z pomocą przewodnika, Panem Damianem Kamińskim, zapoznaliśmy się z historią obiektu, powodami jego powstania w tym miejscu oraz jego wpływu na życie oświęcimskiej społeczności, oddając należyty szacunek zamordowanym tam osobom. Odwiedziliśmy wiele wystaw przedstawiających codzienność więźniów oraz dzieje postaci istotnych dla losów obozu. Zwiedziliśmy również część obiektu znajdującą się w Brzezince, gdzie zobaczyliśmy warunki życia i pracy osób do niej zesłanych, a także trzy komory gazowe, w których masowo dokonywano brutalnych zabójstw.

Zdjęcie: Auschwitz ukazuje nam ludzkie okrucieństwo.

Hej w góry

Na przełomie marca i kwietnia wyszliśmy
na górę Potrójną i spędziliśmy tam 2 dni,
podziwiając przyrodę budzącą się do życia.

Pierwszego dnia pogoda była piękna.

Na niebie świeciło słońce, wiał lekki zimny wiatr.

Drzewa jeszcze nie miały liści, ale rośliny,
a przykład borówki leśne, zaczęły nabierać kolorów.

Następnego dnia deszcz i mgła zasłoniły góry.

Gdy schodziliśmy, zaobserwowaliśmy
w niektórych kałużach żaby, traszki oraz ślimaki.

Zdjęcie - Wędrówki przyszedł czas...

Wyprawa na Potrójną

Wizyta na kęckim cmentarzu

W kwietniu, w towarzystwie Pana Tadeusza Dryi, odwiedziliśmy cmentarz komunalny w Kętach, gdzie zobaczyliśmy **grób Henryka Dołkowskiego**, burmistrza Kęt w latach 1874-1877, jednego z założycieli kęckiej Straży Pożarnej oraz docenianego w całej Europie hodowcy ziemniaków.

Zapoznaliśmy się z jego życiorysem, a także dowiedzieliśmy się jakie dziedzictwo po sobie pozostawił.

Następnie udaliśmy się do nagrobków innych burmistrzów miasta, w tym do grobowca rodziny Zajączków.

Zdjęcie - Pan Tadeusz dzieli się z nami losami Dołkowskiego.

Stoisko Dni Kęt

Podczas Dni Kęt 2023 zorganizowaliśmy stoisko promocyjne projektu, na którym prezentowaliśmy nasze działania oraz zachęcaliśmy do wspólnej aktywności. Można było zmierzyć się w rzucie ziemniakiem do celu, stworzyć własną wersję kolorystyczną logo projektu oraz pograć w „Gorącego Ziemniaka”.

Wyprawa na Żar

Ważne miejsce w kontekście gospodarki wodnej naszej okolicy, zajmuje Elektrownia Szczytowo - Pompowa Żar. Dzięki wizycie w tym obiekcie, zrozumieliśmy mechanizm pobierania energii oraz mieliśmy okazję przyjrzeć się pełnej panoramie ze szczytu góry.

Pozostałe działania

- ankieta

W ramach działań projektowych przeprowadziliśmy ankietę przyrodniczą dla uczniów kilku okolicznych szkół podstawowych.

Ankieta miała na celu sprawdzić, na jakim poziomie jest wiedza młodych ludzi na temat środowiska przyrodniczego w naszej okolicy.

W ankiecie pytaliśmy m.in..
o okoliczne tereny zielone oraz zbiorniki i ciek wodne,
o formy ochrony przyrody w naszej okolicy
czy o położenie geograficzne Kęt.

Po zebraniu i przeanalizowaniu odpowiedzi na pytania z ankiety, musimy stwierdzić, że jej wynik jest mało zadowalający.

Niestety, na większość pytań prawidłowej odpowiedzi nie udzieliła nawet połowa ankietowanych.
Część uczniów udzielała odpowiedzi poprawnych tylko częściowo.
Średni wynik na ucznia to 3,47 punktów na 10 możliwych do uzyskania.
Naszym wnioskiem po przeanalizowaniu wyników ankiety jest fakt, że młodzi w naszym rejonie mają małą wiedzę na temat otaczającego ich środowiska przyrodniczego.

Zwiększanie świadomości przyrodniczej mieszkańców jest zdecydowanie potrzebne i przyniosłoby pozytywne skutki.

Filmiki

Chcąc poznać bliżej postać **Henryka Dołkowskiego**,
w czasie trwania projektu planowaliśmy
stworzyć kilka filmików o jego życiu i pasji do ziemniaków.

Niestety, planu tego nie udało nam się zrealizować.

Tę postać z naszej lokalnej historii
udało nam się jednak poznać poprzez spacer z Panem Tadeuszem,
czy organizację wydarzeń, których tematem przewodnim był ziemniak
– mowa tu o przyrządzaniu
ziemniaczanych potraw czy o Turnieju Gry
w „**Gorącego ziemniaka**”.

Pomiar wody w Sole

Postanowiliśmy, że w czasie trwania projektu będziemy na bieżąco śledzili stan rzeki Soły, chcąc przekonać się, jak rzeka zmienia się w ciągu roku i czy zaobserwujemy jakiś wpływ wahań poziomu wody na środowisko bądź miasto. Odczytane przez nas pomiary przedstawialiśmy na wykresie, by móc lepiej zobaczyć, jak zmieniał się poziom wody.

Na podstawie wykresu możemy zauważyć, że poziom wody w Sole spadł w miesiącach jesiennych i zimowych – październiku, listopadzie i grudniu

Wnioski

Ze względu na fakt, iż gmina Kęty położona jest na podłożu zwirowym - każde podniesienie stanu rzeki może skutkować lokalnymi zalaniem piwnic i okolicznych terenów.

Podziękowanie

Nasz projekt nie powstałby,
gdyby nie Pani Sylwia Brzozowicz,
dyrektor Domu Kultury w Kętach.

Pani Sylwia koordynowała nasze działania,
towarzysząc nam na każdym z jego etapów,
za co pragniemy gorąco podziękować.

Sami nie bylibyśmy w stanie zrealizować tego wszystkiego!
Dlatego chcielibyśmy podziękować tym,
którzy pomogli nam w naszych projektowych działaniach.

Podziękowania kierujemy do:
Pana Tadeusza Dryi - przewodniczącego Towarzystwa Miłośników Kęt,
Pana Damiana Kamińskiego - przewodnika
z Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau,
Pań z Koła Gospodyń Wiejskich z Bulowic:
Małgorzaty Mikuły, Lucyny Mizery, Józefy Żmudki i Bożeny Gałuszki,
Stowarzyszenia Pasjonatów Fantastyki „Centaur”
oraz Naszym Rodzicom, którzy wspierali nas w działaniu.

uczestnicy projektu

Zaproszenie

Już teraz chcielibyśmy zaprosić Was
na otwarcie stworzonego przez nas zielonego miejsca,
a tym samym oficjalne zakończenie naszego projektu!

Będzie to 13 sierpnia br. przy Domu Kultury w Kętach.

*Zapamiętajcie datę
i bądźcie tego dnia razem z nami!*

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Równać
szanse

PROJEKT „TO SIĘ WSZYSTKO ŁĄCZY!” JEST REALIZOWANY
W RAMACH PROGRAMU RÓWNAĆ SZANSE
POLSKO-AMERYKAŃSKIEJ FUNDACJI WOLNOŚCI
ADMINISTROWANEGO PRZEZ FUNDACJĘ CIVIS POLONUS